

Forsvaret
Etablissement- og Terrænkommendoen
Arsenalvej 55
9800 Hjørring

Erhverv
J.nr. 2025 - 125636
Ref. lachm
Den 13. januar 2026

Att.: Jesper Mogensen
Sendt pr. e-mail til fes-mil25@mil.dk

Afgørelse om dispensation til forøgelse af antal dage i 2026 til kast med skarp håndgranat på Borris Skydeterræn

Afgørelse

Miljøstyrelsen meddeler hermed midlertidig dispensation efter § 8 i bekendtgørelse nr. 1732 af 21. december 2015 om støjregulering af forsvarets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner til en forøgelse af antallet af aktivitetsdage i 2026 til kast med skarpe håndgranater på Borris Skydeterræn. Dispensationen meddeles til en forøgelse til 65 hverdage (kl. 07-18), 5 hverdage (kl. 18-22), samt 3 dage i weekend (kl. 07-18), 3 dage i weekend (kl. 18-22) og 2 dage i weekend (kl. 22-07) i 2026.

Redegørelse for sagen

Etablissement- og Terrænkommendoen i Forsvaret har den 11. december 2025 anmodet Miljøstyrelsen om dispensation i henhold til bekendtgørelse nr. 1732 af 21. december 2015 om støjregulering af forsvarets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner til forøgelse af antal dage i 2026 til kast med skarp håndgranat på Borris Skydeterræn.

Forsvaret anmoder om dispensation til at forøge antallet af dage til kast med skarp håndgranat til 65 hverdage (kl. 07-18), 5 hverdage (kl. 18-22), samt 3 dage i weekend (kl. 07-18), 3 dage i weekend (kl. 18-22) og 2 dage i weekend (kl. 22-07) på Borris Skydeterræn. Dette ligger uden for rammen i henhold til bekendtgørelsens § 5 og bilag 2, hvor der gives tilladelse til sprængning af ladninger op til og med 10 kg i særligt område indrettet til sprængning samt kast med skarp håndgranat på 22 hverdage om året (07-18), 5 hverdage i aftenperioden (18-22) og 4 weekenddage (07-18).

Forsvaret oplyser, at behovet for forøgelse af antallet af aktivitetsdage er begrundet i Forsvarets igangværende proces med opbygning af forøget kampkraft og hastighed.

Forsvaret oplyser videre, at der anvendes op til 50 håndgranater pr. dag, og at der kan blive tale om enkelte testdage, hvor der kastes op til 400 håndgranater. I forhold til det ovennævnte antal aktivitetsdage fordelt på de døgnperioder, der anmodes om dispensation til, vil en worst case-beregning af det årlige, korrigerede antal håndgranater resultere i 7.588. Dette antal skal ses i forhold til det årlige,

korrigerede antal håndgranater på 8.592, der er forudsat i støjrapporten for Borris Skydeterræn fra 1998, som er en del af referencegrundlaget for skydeterrænet. Det forudsatte støjbidrag fra håndgranater i referencegrundlaget er derfor større end det forventede støjbidrag fra det antal håndgranater, der søges om dispensation til.

Forsvaret fremsendte i forbindelse med en tilsvarende dispensation for Borris Skydeterræn i 2025 med samme antal aktivitetsdage for kast med skarp håndgranat kortmateriale til Miljøstyrelsen, hvoraf placeringen af baner til kast med håndgranat fremgår. Af kortmaterialet fremgår det, at den bane, der er placeret tættest på nabobeboelse, er beliggende ca. 700 m fra den pågældende bolig. Afstandskriteriet for overholdelse af grænseværdien for det C-vægtede SEL-niveau på 115 dB er for håndgranat beregnet til 150 m. Dette afstandskriterie overholdes således med god margin.

Forsvaret oplyser, at såfremt den ønskede dispensation kan meddeles, vil de konkrete planlagte aktiviteter blive annonceret i henhold til bestemmelserne i bekendtgørelsens § 6.

Miljøstyrelsen har haft Forsvarets anmodning om dispensation i høring hos Ringkøbing-Skjern Kommune og Herning Kommune, da den østlige del af skydeterrænet ligger i Herning Kommune. Ingen af kommunerne har bemærkninger til anmodningen.

Retsgrundlag

Afgørelsen er truffet i medfør af § 8 i bekendtgørelse nr. 1732 af 21. december 2015 om støjregulering af forsvarets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner:

”Miljø- og fødevareministeren kan efter høring af de kommunale myndigheder midlertidigt dispensere fra bestemmelserne i bekendtgørelsens § 5.”

I medfør af delegationsbrev af 7. oktober 2025, har miljøministeren delegeret kompetencen til at dispensere fra regler om støjregulering af forsvarets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner til Miljøstyrelsen.

Begrundelse for afgørelsen

Miljøstyrelsen vurderer, at støjen fra det ansøgte ikke vil medføre en forøgelse af den samlede støjbelastning i forhold til referencegrundlaget, da det årlige, korrigerede antal håndgranater i det ansøgte forudsættes at være mindre end i støjrapporten for Borris Skydeterræn fra 1998, som er en del af referencegrundlaget for skydeterrænet.

Derudover overholdes mindsteafstanden på 150 m til nærmeste bolig med god margin, da afstanden til nærmeste nabobeboelse er ca. 700 m. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at det ansøgte ikke vil resultere i væsentlige støjpåvirkninger af omgivelserne.

På den baggrund meddeler Miljøstyrelsen midlertidig dispensation til en forøgelse af antallet af aktivitetsdage i 2026 til kast med skarpe håndgranater på Borris

Skydeterræn. Dispensationen meddeles til en forøgelse til 65 hverdage (kl. 07-18), 5 hverdage (kl. 18-22), samt 3 dage i weekend (kl. 07-18), 3 dage i weekend (kl. 18-22) og 2 dage i weekend (kl. 22-07) i 2026.

Det forudsættes, at offentligheden informeres om de planlagte aktiviteter jf. bekendtgørelsens § 6.

Offentliggørelse

Afgørelsen er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside:

<https://mst.dk/erhverv/rent-miljoe-og-sikker-forsyning/stoej/forsvarets-oevelsesomraader>

Klagevejledning

Parter kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Ligestillingsministeriets departement. Klagen skal sendes til departementet – gerne med angivelse af Miljøstyrelsens journalnummer 2025 – 125636. Kontaktoplysninger til departementet kan findes på www.mim.dk.

Hvis der er spørgsmål til afgørelsen, kan Miljøstyrelsen kontaktes på tlf. 7254 4000 eller e-mail mst@mst.dk.

Med venlig hilsen

Lasse Christner Månsson
Specialkonsulent
Erhverv